

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ ¹⁾

z dnia2010 r.

w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych

Na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych: niesłyszących, słabo słyszących, niewidomych, słabo widzących, z niepełnosprawnością ruchową, z upośledzeniem umysłowym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, oraz dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, w:

- 1) przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych;
- 2) przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi;
- 3) przedszkolach i szkołach integracyjnych.

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 250 i Nr 54, poz. 320.

§ 2. 1. Kształcenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnych w przedszkolach, szkołach i oddziałach, o których mowa w § 1, organizuje się na każdym etapie edukacyjnym, w integracji z uczniami pełnosprawnymi, w przedszkolu i szkole najbliższej ich miejsca zamieszkania oraz umożliwia się im korzystanie ze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych stosownie do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przedszkoli integracyjnych i oddziałów integracyjnych w przedszkolach ogólnodostępnych nie organizuje się dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

§ 3. 1. Kształcenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, którym przedłużono okres nauki, na podstawie przepisów w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, w szkołach i oddziałach, o których mowa w § 1, oraz dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym w szkołach i oddziałach, o których mowa w § 1, może być prowadzone nie dłużej niż do ukończenia przez ucznia:

- 1) 15. roku życia - w przypadku szkoły podstawowej;
- 2) 19. roku życia - w przypadku gimnazjum;
- 3) 23. roku życia - w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej.

2. Liczbę dzieci w oddziale przedszkola i liczbę uczniów w oddziale szkoły, o których mowa w § 1, określają przepisy w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

§ 4. Przedszkola, szkoły i oddziały, o których mowa w § 1, zapewniają dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym, niedostosowanym społecznie oraz zagrożonym niedostosowaniem społecznym:

- 1) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 2) odpowiednie warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne;
- 3) realizację zajęć specjalistycznych, rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych oraz innych zajęć, stosownie do potrzeb, w tym alternatywnych metod komunikacji;
- 4) realizację programu wychowania przedszkolnego lub programu nauczania, o których mowa w przepisach w sprawie dopuszczania do użytku w szkole

- programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników;
- 5) realizację programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki;
 - 6) realizację indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego, określającego zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów, formy i metody pracy oraz rodzaj zajęć, o których mowa w pkt 3, prowadzonych z uczniem, zgodnie z jego indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi i możliwościami psychofizycznymi;
 - 7) wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia dokonywaną na danym etapie edukacyjnym, nie rzadziej niż raz w roku, przez nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, wchodzących w skład Zespołu, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, będącą podstawą modyfikowania indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego;
 - 8) pomoc psychologiczno – pedagogiczną uczniom, ich rodzicom i nauczycielom;
 - 9) udzielanie pomocy rodzicom w zakresie doskonalenia umiejętności niezbędnych we wspieraniu rozwoju dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
 - 10) integrację ze środowiskiem rówieśniczym;
 - 11) przygotowanie do samodzielności w życiu dorosłym.

§ 5. 1. W przedszkolach i szkołach, o których mowa w § 1 pkt 2 i 3, zatrudnia się dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego.

2. W przedszkolach i szkołach, o których mowa w § 1 pkt 2 i 3 zajęcia, w tym zajęcia rewalidacyjne, mogą także prowadzić specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.

3. W przedszkolach i szkołach, o których mowa w § 1 pkt 1, można zatrudniać dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

4. W szkołach, o których mowa w § 1 pkt 1, zajęcia, w tym zajęcia rewalidacyjne, mogą także prowadzić specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.

5. W uzasadnionych przypadkach w szkołach, o których mowa w § 1, można zatrudnić pomoc nauczyciela.

6. Zatrudnianie dodatkowych nauczycieli, pomocy nauczycieli oraz prowadzenie zajęć przez odpowiednich specjalistów następuje po uzyskaniu zgody organu prowadzącego.

7. Dyrektor przedszkola lub szkoły ustala zajęcia, które, ze względu na indywidualne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, prowadzą lub w których uczestniczą nauczyciele i specjaliści, o których mowa w ust. 1 - 4 oraz pomoc nauczyciela, o której mowa w ust. 5.

§ 6. 1. Nauczyciele i specjaliści, o których mowa w § 4 pkt 7, we współpracy z rodzicami ucznia:

- 1) rozpoznają indywidualne potrzeby edukacyjne i możliwości psychofizyczne dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- 2) organizują i prowadzą zajęcia edukacyjne, w szczególności opracowują i realizują programy, o których mowa w § 4 pkt 4 i 6;
- 3) realizują zadania wynikające z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki;
- 4) analizują efektywność stosowanych metod oraz dostosowują tempo nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży;
- 5) dokonują wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania uczniów, o której mowa w § 4 pkt 7;
- 6) przygotowują i prowadzą zajęcia, o których mowa w § 4 pkt 3;
- 7) prowadzą lub organizują różnego rodzaju formy pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla dziecka i jego rodziny.

2. Nauczyciele i specjaliści, o których mowa w § 5 ust. 1 - 4, ponadto:

- 1) uczestniczą w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez innych nauczycieli;
- 2) udzielają pomocy nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne w doborze form i metod pracy z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.

§ 7. 1. Warunki i formę sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej, zwanego dalej „sprawdzianem”, egzaminu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w gimnazjum, zwanego dalej „egzaminem gimnazjalnym”, egzaminu maturalnego, a także egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, przeprowadzanych zgodnie z przepisami w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, dostosowuje się do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia lub absolwenta niepełnosprawnego, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

2. W szkole, w której do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystępują uczniowie lub absolwenci niepełnosprawni, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, odpowiednio przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego, przewodniczący szkolnego zespołu nadzorującego lub kierownik ośrodka egzaminacyjnego dostosowuje warunki i formę przeprowadzenia sprawdzianu lub egzaminu do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów lub absolwentów, zgodnie z informacją, o której mowa w ust. 7, z uwzględnieniem rodzaju ich niepełnosprawności, w szczególności przez:

- 1) zminimalizowanie ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, wykorzystanie odpowiedniego sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych;
- 2) odpowiednie przedłużenie czasu przewidzianego na przeprowadzenie sprawdzianu lub egzaminu.

3. Dla uczniów niepełnosprawnych, o których mowa w § 1, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przystępujących do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, przygotowuje się zestawy zadań dostosowane do rodzaju ich niepełnosprawności.

4. Dla absolwentów niewidomych, słabo widzących lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przystępujących do egzaminu maturalnego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, przygotowuje się arkusze egzaminacyjne dostosowane do rodzaju ich niepełnosprawności.

5. Dla absolwentów niesłyszących, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przystępujących do egzaminu maturalnego z języka polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie i języka obcego nowożytnego, przygotowuje się arkusze egzaminacyjne dostosowane do rodzaju ich niepełnosprawności.

6. W czasie przeprowadzania sprawdzianu lub egzaminów, o których mowa w ust. 1, należy zapewnić obecność specjalisty z zakresu danej niepełnosprawności, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem lub absolwentem niepełnosprawnym i pomocy w obsłudze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych.

7. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej opracowuje szczegółową informację o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do potrzeb uczniów i absolwentów niepełnosprawnych i podaje ją do publicznej wiadomości na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin.

§ 8. Kształcenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy rozpoczęli lub rozpoczną naukę w szkołach i oddziałach, o których mowa w § 1, do dnia 31 sierpnia 2012 r., jest prowadzone nie dłużej niż do ukończenia przez ucznia:

- 1) 18. roku życia - w przypadku szkoły podstawowej;
- 2) 21. roku życia - w przypadku gimnazjum;
- 3) 24. roku życia - w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej.

§ 9. Dzieci i młodzież: z chorobami przewlekłymi, z zaburzeniami psychicznymi, z zaburzeniami zachowania i zagrożone uzależnieniem, posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,, które przed dniem wejścia w życie rozporządzenia rozpoczęły naukę w szkole integracyjnej lub oddziale integracyjnym w szkole ogólnodostępnej, mogą kontynuować naukę w tej szkole lub oddziale aż do ukończenia szkoły.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 19, poz. 167).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2010 r., z wyjątkiem § 3 ust. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2012 r.

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**